

Moció al Ple Municipal d'Esquerra Republicana i la Crida per Sabadell, en defensa del riu Ripoll i a favor de desestimar el projecte de Surf City

El dia 4 de març de 2022 l'alcalde de la ciutat i el representant d'una empresa privada que pretén construir un complex lúdic-esportiu al riu Ripoll, van anunciar de manera sorprenent que Sabadell acollirà una de les primeres piscines d'onades artificials d'Europa, donant entendre que es tractava d'una cosa acordada i ja feta, quan en realitat no s'havia informat a cap grup municipal ni a la Taula del Rodal, convocada quinze dies abans de l'anunci, tot hi haver-hi un punt de l'OD que tractava sobre les "actuacions al riu Ripoll"..

El dia 5 de juliol de 2022 el govern municipal va portar a la consideració del Ple municipal l'aprovació inicial del Plec de clàusules administratives particulars per a l'adjudicació directa a un privat la concessió administrativa de la finca municipal situada al camí de Can Quadres 185-199, amb la finalitat de destinar-la a la construcció i explotació d'un centre per a la pràctica del surf. Proposta de Plec de clàusules que va ser aprovada inicialment pel Ple Municipal, desatenent la sol·licitud de les entitats de la Plataforma perquè es desestimés el projecte i, si més no, es donés un termini de 2 mesos d'Exposició Pública degut a que el termini de 30 dies queia en el més d'agost.

El dia 29 de juliol de 2022 el BOPB va publicar l'anunci de l'aprovació inicial del Plec de clàusules i la seva exposició pública per un termini de 30 dies per tal de poder formular les al·legacions que s'estimessin oportunes. Durant aquest període es van registrar desenes d'al·legacions en contra del Plec de condicions i de la concessió dels terrenys municipals per a la construcció i explotació d'un centre privat per a la pràctica del surf. Al·legacions que a data d'avui i després de quasi 9 mesos encara no han estat respostes.

La construcció d'aquest complex privat lúdic-esportiu amb una piscina d'onades artificials per a la pràctica del surf, anomenat SurfCity, comportaria alterar i artificialitzar encara més l'estat actual d'aquesta zona del riu Ripoll. Construir el vas de la piscina d'onades requeriria moure uns 120.000 m³ de terres, formigonar entre 4.730 m² i 5.500 m² de terreny i emprar entre 1.650 m³ i 3.300 m³ de formigó, aixecar un mur de contenció d'entre 2 i 4 metres d'alçada i 420 metres de

longitud, ocupar més de 2.000 m² amb els edificis d'instal·lacions, gimnàs i restauració i més de 1.500 m² de sòl destinat a l'aparcament de vehicles. Un volum de construccions que, en cas de realitzar-se, farien materialment inviable el seu enderroc i la reposició del terreny al seu estat original si, en un moment o altre, així es decidís.

La materialització d'aquest projecte en el context de sequera i d'emergència climàtica significaria un greu atemptat al què ha de ser el Parc Fluvial del riu Ripoll, amb la pèrdua de biodiversitat i la destrucció d'habitats naturals imprescindibles per a mantenir la qualitat ambiental de tot l'àmbit del riu i aniria en contra del procés de recuperació i renaturalització iniciat els anys 90, que va permetre augmentar la biodiversitat i el patrimoni natural, afavorint l'augment de les poblacions de peixos i la presència de nombroses espècies d'aus que han trobat en l'àmbit del riu un lloc idoni per nidificar-hi.

Els plans municipals de protecció del patrimoni, el PEPBAMAS i el PEPS, destaquen el valor mediambiental del sistema fluvial del riu Ripoll com el gran eix connector de la ciutat amb recursos naturals i biològics... El llit, les riberes i les àrees inundables formen un conjunt de qualitats desiguals segons el tram, destacant especialment que s'hauria de protegir tota la zona inundable a banda i banda dels talussos.

Tot i que el riu Ripoll configura un ecosistema excepcional d'un gran valor ambiental, cultural i social, encara són necessàries actuacions públiques integrals per revertir la degradació que va sofrir el segle XX per l'abús industrial i el posterior abandonament dels edificis industrials, adreçades a millorar la qualitat de l'aigua, de la vegetació i del paisatge, a ordenar les hortes, a eliminar els abocaments incontrolats i el barraquisme, a enderrocar els edificis industrials en estat de ruïna, a rehabilitar i donar ús al patrimoni històric i arquitectònic públic abandonat, etc.

Pel contrari, qualsevol projecte de noves activitats de gran impacte que comportin la seva massificació, la destrucció dels espais naturals existents i una major pressió antròpica, afavoriria la vulnerabilitat del riu Ripoll en detriment de la seva qualitat i de l'equilibri del medi natural, i aniria en contra de l'estratègia a favor de la mitigació del canvi climàtic de més verd i menys ciment, tal i com recomanen totes les directrius, acords i declaracions sobre l'emergència climàtica.

La construcció d'un complex privat lúdic-esportiu anomenat SurfCity al riu Ripoll contravindria els objectius i els compromisos de la Declaració d'emergència climàtica i Agenda 2030 de Sabadell, aprovada pel Ple municipal del febrer de 2020, per afrontar la crisi climàtica amb els problemes associats que comporta. Entre altres compromisos, aquesta Declaració es compromet a: aturar la pèrdua de la biodiversitat i restaurar els ecosistemes com única resposta possible per evitar un col·lapse de tots els sistemes naturals, inclòs l'humà... Fomentar el consum responsable de l'aigua potable,...etc.

Altrament vulneraria l'Estratègia Catalana d'Adaptació al Canvi Climàtic 2021-2030 i l'Estratègia Catalana de Biodiversitat 2021-2030 en aspectes com: reduir la fragmentació i la pèrdua de qualitat dels ecosistemes per a garantir la biodiversitat,... aplicar mesures d'estalvi i eficiència cap a l'assoliment dels objectius de qualitat dels ecosistemes aquàtics. També vulneraria la Llei 16/2017, del canvi climàtic, concretament, l'objectiu de reduir la vulnerabilitat del sistema hídric (art.16) o la preservació del medi natural i la biodiversitat com un element estructural de la política ambiental (art.17).

A nivell del compromís amb la gestió sostenible de l'aigua del Sistema Besòs-ATLL-Ter, la construcció d'aquest complex lúdic-esportiu amb una piscina d'onades artificials per a la pràctica del surf, comportaria un consum anual entre 12.000 i 15.000 m³ d'aigua dolça, el qual es veuria incrementat entre un 3 i 5 % més degut a l'evaporació. L'origen d'aquesta aigua hauria de ser majoritàriament de la xarxa d'aigua potable, degut a l'escàs cabal de la mina del Ripoll que és aigua captada del subsol de la llera del riu, en gran mesura provinent de la depuradora, amb les restriccions i obligacions sanitàries existents per l'ús d'aigua destinada a les activitats de lleure.

Catalunya està immersa en una situació de sequera extrema que no és circumstancial, sinó estructural, produïda en gran mesura pels efectes de l'emergència climàtica. Totes les previsions apunten cap un escenari cada vegada més desfavorable d'accés a l'aigua degut a una insuficiència de pluges continuades.

Aquesta situació de sequera ha portat al Govern de la Generalitat a decretar l'estat d'excepcionalitat per sequera hidrològica amb mesures destinades a intensificar l'estalvi de l'aigua, l'optimització dels recursos i dels consums, amb la finalitat de garantir els recursos hídrics destinats a les necessitats bàsiques.

D'altra banda, el passat dia 1 de febrer, la regidora de Desenvolupament Urbà i Transició Energètica, Mar Molina, en resposta a la petició d'informació de en quin punt es trobava l'expedient i la resolució de les al·legacions, va comunicar que: per a un major aprofundiment en alguns dels aspectes ambientals plantejats i una millor garantia de rigor en l'anàlisi de tots els elements que concorren envers la possible problemàtica ambiental del projecte, i prèviament a la proposta de tractament de les al·legacions i ulterior proposta de resolució de l'expedient, es considera adient procedir a:

- Encarregar informes específics en relació la disponibilitat i el consum dels recursos hídrics, les necessitats energètiques, els potencials d'autogeneració amb energies renovables i els impactes sobre la fauna.
- Concloso els esmentat informes es procedirà a redactar un document ambiental estratègic (DIE) i a instar l'Oficina Territorial d'Avaluació Ambiental de la Generalitat (OTAA) a la tramitació d'un procediment d'avaluació ambiental del projecte proposat.

Sorprèn que abans d'iniciar la tramitació de la concessió, una administració pública, mínimament responsable, no valorés l'impacte ambiental d'un projecte totalment insostenible com un complex lúdic-esportiu amb una piscina d'onades artificials per a la pràctica del surf, enmig d'un espai tan sensible com el riu Ripoll (alteració de l'espai, tones de formigó, desaparició de flora i fauna, desmesurat consum d'aigua en sequera estructural, gran consum energètic, aflluència vehicles, afectació zona inundable, contaminació acústica i lumínica,...).

El complex privat lúdic-esportiu amb una piscina d'onades artificials per a la pràctica del surf, anomenat SurfCity, és una instal·lació amb finalitats lucratives i al marge de l'interès social, que vulnera el sentit comú més bàsic en un context d'emergència climàtica, sequera i escassetat de recursos naturals i energètics.

En aquest context resulta preocupant que la mateixa administració, que ha de vetllar per la màxima qualitat ambiental del riu Ripoll i actuar de manera efectiva i responsable contra les causes de l'emergència climàtica, no estigui a l'alçada de les circumstàncies i avaluï i tramiti una proposta tan insostenible com el complex privat lúdic-esportiu SurfCity, únicament per satisfer l'interès lucratiu d'un particular i que va en contra del bé comú i l'interès públic de preservar els espais naturals i de no malbaratar un recurs bàsic i tan escàs com l'aigua.

És per això, proposem al Ple municipal els següents acords:

Primer.- Desestimar el projecte lúdic-esportiu amb una piscina d'onades artificials per a la pràctica del surf, anomenat SurfCity, a la finca municipal situada al camí de Can Quadres, núm. 185- 199 de la nostra ciutat.

Segon.- Comunicar-ho a totes les administracions amb competències o amb capacitat de subvencions públiques demanades en els espais fluvials i en la gestió de l'aigua a Catalunya i a l'Estat.

Tercer.- Iniciar la redacció d'un projecte de recuperació i renaturalització integral del riu Ripoll en el marc de la Taula del Rodal, com a primer òrgan de participació ciutadana dels espais naturals de la ciutat.

No obstant, el Ple resoldrà.

Gabriel Fernàndez i Díaz

Grup Municipal Esquerra Republicana

Nani Valero Moreno

Grup Municipal Crida per Sabadell

Sabadell, 21 d'abril de 2023